

MLADINSKI ORNITOLOŠKI RAZISKOVALNI TABOR "DORNBERK 2002"

Damijan Denac

Za ponovno izvedbo mladinskega ornitološkega raziskovalnega tabora v Dornberku smo imeli kar nekaj razlogov. Zanimivi rezultati z lanskega tabora, nekateri lani neuresničeni raziskovalni cilji in optimalne možnosti za bivanje in delo so nas vzpodbudili, da smo tabor v Dornberku ponovili. V način dela smo uvedli tudi nekaj sprememb, ki so se že bogato obrestovale. Zaradi velikega zanimanja za udeležbo na taboru in stalnega naraščanja števila mladih obetavnih ornitologov, ki jim je tabor namenjen, je na taboru delovala ena skupina več kot lani. Letos je v petih skupinah sodelovalo 17 otrok s cele Slovenije, starih v povprečju 13 let. Cilji na taboru so bili tako raziskovalni kot vzgojno-izobraževalni. Glavni raziskovalni cilji so bili: popis populacije podhujke na Krasu, popis čapljice in trstnic v glinokopih Goriških opekarn, popis ptic višje ležečih travnikov (Banjšice, Čaven, južni rob Trnovskega gozda nad Ajdovščino, Nanos) in ugotavljanje prisotnosti sov v cerkvah, gradovih in drugih objektih v Vipavski dolini in na Krasu. Glavni vzgojno-izobraževalni cilji pa so bili: navajanje mladih na pravilno načrtovanje in izvajanje raziskovalnega dela v ornitologiji, urjenje v prepoznavanju ptic in navajanje na pisanje strokovnega besedila - prispevkov za ornitološko beležnico in krajših člankov. Prav slednje je pomembna novost, posebej če vemo, da ima veliko ornitologov težave s pisanjem in objavljanim rezultatov svojega dela. Šele z objavo pa rezultati dobijo svojo pravo vrednost. Prav vsi mladi ornitologi na taboru so napisali po en prispevek za ornitološko beležnico ali prispevali k nastanku strokovnega članka, ki bo objavljen v reviji *Acrocephalus*. Tukaj moramo izreči pohvalo mentorjem za vložen trud in avtorjem za prizadevnost pri delu. Tudi rezultati raziskovalnega dela so presegli pričakovanja. Za boljšo predstavo o uspešnem delu na taboru so mentorji najpomembnejše ugotovitve na kratko povzeli.

- Na celotnem raziskovalnem območju smo letos popisali 131 osebkov podhujke. Nobene nismo našli v Goriških Brdih in na Banjšicah. Največ smo jih zabeležili na Krasu, in sicer 119 kar je 89 % vseh najdenih.

- Na območju glinokopov Goriških opekarn smo med zanimivejšimi vrstami potrdili gnezdenje štirih parov čapljic,

enega para rakarjev, pet parov srpičnih trstnic, pet parov močvirskih trstnic, enega para svilnic in enega para brškink. V trstičju so gnezstile tudi druge vrste vodnih ptic: liska, mlakarica, mali ponirek in zelenonoga tukalica. Podatki imajo velik pomen za prihodnja naravovarstvena prizadevanja na tem območju.

- Med prijetnejša presenečenja naših raziskav nedvomno sodi repaljščica, ki je znana predvsem kot ptica močvirnih travnikov. Po Ornitološkem atlasu Slovenije (GEISTER, 1995) naj bi bile planinske populacije bistveno manjše, z veliko nižjo gostoto kot na Ljubljanskem barju ali notranjskih kraških poljih. Naši rezultati izkazujejo, da vsaj na južnih pobočjih Planje ni tako, saj smo na 1,75 km dolgem transektu zabeležili kar 19 gnezdečih parov. Tam je bila repaljščica celo najpogostejša vrsta ptice. Na podlagi lanskih in letošnjih popisov smo dobili tudi dokaj jasno sliko o razširjenosti in številčnosti kosca, ki je v svetovnem merilu ogrožena vrsta.

- Od 53 pregledanih stavb smo v osmih našli sove. V šestih objektih smo odkrili pegaste sove. V enem objektu smo našli čuka in še v enem lesno sovo. Nedvoumno smo potrdili gnezdenje pegaste sove in čuka v eni stavbi. Večina cerkva je imela dostop v zvonik in na podstrešje za ptice zaprt. Večina je bila tudi osvetljenih. Sove smo našli le v cerkvah, kjer je bil dostop pticam omogočen na podstrešje in zvonik. Od petih takšnih cerkva smo sove našli na treh.

Rezultate dela so na javni zaključni predstavitvi, ki se je udeležilo približno 40 ljudi, predstavili udeleženci tabora, pri čemer so se nadvse izkazali s samozavestnimi nastopi in umetelno izdelanimi plakati.

Prisrčno se zahvaljujemo ravnatelju OŠ Dornberk, gospodu Janku Rednaku, in učiteljici Mateji Skočir za vso nesebično pomoč in razumevanje v času tabora. Izvedbo tabora so omogočili Mobitel, Zveza za tehniško kulturo Slovenije, Mestna občina Nova Gorica, Ministrstvo za okolje, prostor in energijo ter Škofijska uprava Koper, ki nam je omogočila raziskovanje cerkva.

Mentorji so se izkazali s skrbnim, odgovornim in potrpežljivim delom, udeleženci pa z delavnostjo, njihov zaključek pa je bil enoten - na DOPPS-u bi morali organizirati več mladinskih raziskovalnih taborov.